

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü

Sayı : E-15923718-349-43485668
Konu : "Geri Dönüşüm" ve "Sıfır Atık"
Temalı Eğitim ve Faaliyetler

14.02.2022

DAĞITIM YERLERİNE

11. Kalkınma Planı, 2022 Yılı Cumhurbaşkanlığı Yıllık Programı ve MEB 2019-2023 Stratejik Planı doğrultusunda; Bakanlığımızca 2022 yılında öncelikli olarak gerçekleştirilmek üzere 23 hedef belirlenmiştir. Hedefler arasında hayat boyu öğrenme kurumlarında **“geri dönüşüm”** ve **“sıfır atık”** konularında eğitim ve farkındalık çalışmalarının yapılması bulunmaktadır. Genel Müdürlüğümüzce kurumlarımızın yapacağı çalışmaların yer aldığı **“Geri Dönüşüm ve Sıfır Atık Temalı Eğitim ve Farkındalık Çalışmaları Kılavuzu”** hazırlanmıştır.

İlinizdeki hayat boyu öğrenme kurumlarında Ek'te bulunan kılavuz hükümleri doğrultusunda eğitim ve faaliyetler yapılması, yapılan çalışmaların e-Yaygın sistemindeki kurs ve faaliyet işlemleri alanlarına işlenmesi hususunda;

Bilgilerini ve gereğini rica ederim.

Sabahattin DÜLGER
Bakan a.
Genel Müdür

Ek: Kılavuz (7 Sayfa)

Dağıtım:
B Planı

Bu belge güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Adres : Emniyet Mahallesi Abant 2 Caddesi No 8 Yenimahalle / ANKARA

Belge Doğrulama Adresi : <https://www.turkiye.gov.tr/meb-ebys>

Telefon No : 0 (312) 413 20 39
E-Posta: mursit.yuksel@meb.gov.tr
Kep Adresi : meb@hs01.kep.tr

İnternet Adresi: <https://hbogm.meb.gov.tr/>

Bilgi için: Murşit YÜKSEL
Unvan : Şube Müdürü
Faks:3122129958

Bu evrak güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır. <https://evraksorgu.meb.gov.tr> adresinden 57f2-cd12-35c3-98e9-d85b kodu ile teyit edilebilir.

Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü

“GERİ DÖNÜŞÜM”

VE

“SIFIR ATIK”

TEMALI

**EĞİTİM VE FARKINDALIK
ÇALIŞMALARI**

KILAVUZU

1. AMAÇ

- 1.1.** Hayat boyu öğrenme kurumlarında sosyal ve kültürel faaliyetler yapılarak geri dönüşüm, sıfır atık, çevre bilinci, iklim değişikliği, su ve enerji tasarrufu gibi konularda toplumsal bilincin artırılması,
- 1.2.** Hayat boyu öğrenme kurumlarında çevreye saygılı, kaynakların etkin kullanıldığı, geri dönüşümün ekonominin vazgeçilmez parçalarından biri haline geldiği üretim ve tüketim kültürünün oluşturulması,
- 1.3.** Hayat boyu öğrenme kurumlarında geri dönüşüm ve sıfır atık temaları kapsamında eğitimlerin verilmesi amaçlanmaktadır.

2. KAPSAM

Bu kılavuz, Millî Eğitim Bakanlığına bağlı hayat boyu öğrenme kurumlarında geri dönüşüm ve sıfır atık ile ilgili farkındalık oluşturmaya yönelik gerçekleştirilecek olan eğitim ve faaliyetlerin planlanması ve uygulanması ile ilgili usul ve esasları kapsar.

3. DAYANAK

Bu kılavuz, 11. Kalkınma Planı, 2022 Yılı Cumhurbaşkanlığı Yıllık Programı, MEB 2019-2023 Stratejik Planı, MEB 2022 Yılı Öncelikli Hedefleri, MEB Hayat Boyu Öğrenme Kurumları Yönetmeliği, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından hazırlanan Ulusal Atık Yönetimi ve Eylem Planı (2016-2023) doğrultusunda uygulanacaktır.

4. GENEL ESASLAR

- 4.1** Bu kılavuz hükümleri Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü, İl Millî Eğitim Müdürlükleri ve Hayat Boyu Öğrenme Kurumlarınca yürütülecektir.
- 4.2** Bu kılavuz kapsamında yer alan yükümlülükler hiçbir ad altında başka bir gerçek ya da tüzel kişiye devredilemez.
- 4.3** Bu kılavuz kapsamındaki faaliyetler tüm illeri kapsamaktadır.
- 4.4** Öngörülemeyen durumlarda veya ihtiyaç duyulması durumunda faaliyetlerin gerçekleştirilmesinin hedeflendiği süreler Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü tarafından değiştirilebilir.
- 4.5** Çalışmalar kapsamında hazırlanacak olan afiş, tanıtım videoları gibi dijital içerikler MEB Kurum Tanıtım Kılavuzu'nda yer alan hususlar doğrultusunda hazırlanır.

5. HAYAT BOYU ÖĞRENME GENEL MÜDÜRLÜĞÜNÜN GÖREVLERİ

5.1. “Geri Dönüşüm ve Sıfır Atık Bilinci” kurs programını hazırlar ve e-Yaygın sistemine tanımlar. (Kurs programının onaylanması ve sisteme tanımlanması ayrıca duyurulacaktır.)

5.2. İzleme ve değerlendirme faaliyetlerini yürütür.

6. İL MİLLÎ EĞİTİM MÜDÜRLÜKLERİNİN GÖREVLERİ

6.1. “Geri dönüşüm” ve “sıfır atık” temalı eğitim ve farkındalık çalışmalarını ilgili mevzuata göre il genelinde hayat boyu öğrenme kurumlarında yürütülmesini sağlar.

6.2. En az bir hayat boyu öğrenme kurumunda geri dönüşüm malzemelerinden oluşturulan kütüphanenin kurulmasını sağlar. **(15 Mart 2022 tarihine kadar)**

6.3. Geri dönüşüm malzemelerinden yapılan ürünlerle oluşturulacak geri dönüşüm müzelerinin kurulması için gerekli çalışmaları yürütür.

6.4. **23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı, Hayat Boyu Öğrenme Haftası ve Çevre Koruma Haftası** kapsamında kurumlar tarafından yapılacak “geri dönüşüm” ve “sıfır atık” temalı etkinliklerin planlanmasını sağlar.

6.5. “Geri dönüşüm” ve “Sıfır atık” ile ilgili iyi uygulama örneklerini il genelinde yaygınlaştırır ve Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğüne bildirir.

6.6. “Geri dönüşüm” ve “sıfır atık” kapsamında yapılacak çalışmalarda **kamu kurum ve kuruluşları, belediyeler, meslek odaları ve üniversiteler** ile iş birliği yapar.

6.7. Çalışmalar kapsamında hedef göstergeleri belirler. **(Tablo-1)**

6.8. Yıl boyunca gerçekleştirilen faaliyetlere ilişkin çalışma raporunu aralık ayında Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğüne bildirir. **(Tablo-2)**

7. HAYAT BOYU ÖĞRENME KURUMLARININ GÖREVLERİ

7.1. “Geri dönüşüm” ve “sıfır atık” temalı eğitim ve farkındalık çalışmalarını ilgili mevzuata göre yapar.

7.2. “Atık Kâğıt ve Muhtelif Ambalajdan Aksesuar Yapımı, Çevre Koruma Bilinci, Ekoloji Okuryazarlığı, Küresel İklim Değişikliği ile Mücadele, Geri Dönüşüm ve Sıfır Atık Bilinci” vb. kursları açar ve kurslara katılımı artırır.

7.3. 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı’nda çocuklar için “**Geleneksel Oyuncaklar**” teması ile geri dönüşüm malzemelerinden yapılan oyuncaklar ile etkinlikler yapar.

7.4. “Hayat Boyu Öğrenme Haftası” ve “Çevre Koruma Haftası” kapsamında geri dönüşüm malzemelerinden yapılan ürünler (*kıyafet, takı, aksesuar, ev ve bahçe dekoratif ürünleri vb.*) ile sergi düzenler.

7.5. Geri dönüşüm malzemelerinden yapılan kıyafetlerden oluşan *defile* düzenler.

7.6. “Geri dönüşüm” ve “sıfır atık” bilinci ile yapılan ürünlerin *dijital katalogları* ile afiş, tanıtım videoları gibi *dijital içerikleri* oluşturur, resmi internet sayfaları ve sosyal medya hesaplarında yayımlar.

7.7. Gerçek nesnelere kullanarak atıkların doğada yok olma sürelerini gösteren *panolar* hazırlar ve panoları kurum girişinde kursiyerlerin, ziyaretçilerin görebileceği bir yerde sergiler.

7.8. *Geri dönüşüm kutularının* temini ve varsa eksiklerinin tamamlanması için ilgili kurumlarla iletişime geçer ve bu kutuların etkin kullanımını teşvik eden çalışmalar yürütür.

7.9. Uygulama kapsamında yürütülen faaliyetlere ait verileri e-Yaygın sisteminde *‘kurs işlemleri’* → *‘faaliyet işlemleri’* → *‘Geri dönüşüm ve sıfır atık faaliyetleri’* alanına düzenli olarak işler.

ÇALIŞMA TAKVİMİ	SORUMLU BİRİM	AYLAR											
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Hedef 1. “Geri dönüşüm” ve “sıfır atık” farkındalığının oluşturulması													
1.1. Afiş, tanıtım videoları gibi dijital içeriklerin oluşturulması ve yayımlanması	HBÖ Kurumları												
1.2. 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramında “Geleneksel Oyuncaklar” teması ile geri dönüşüm malzemelerinden yapılan oyuncaklarla çocuklar için etkinlikler düzenlenmesi	HBÖ Kurumları												
1.3. Hayat Boyu Öğrenme Haftası ve Çevre Koruma Haftası etkinlikleri kapsamında geri dönüşüm malzemelerinden yapılan ürünlerin (kıyafet, takı, aksesuar, ev ve bahçe dekoratif ürünleri vb.) sergilenmesi	HBÖ Kurumları												
1.4. İl MEM tarafından uygun görülen kurumlarda geri dönüşüm malzemeleri ile üretilen kıyafetler temasıyla defile programlarının hazırlanması	HBÖ Kurumları												
Hedef 2. Hayat boyu öğrenme kurumlarında “geri dönüşüm” ve “sıfır atık” ile ilgili eğitimlerin verilmesi													
2.1. “Atık Kâğıt ve Muhtelif Ambalajdan Aksesuar Yapımı, Çevre Koruma Bilinci, Ekoloji Okuryazarlığı Küresel İklim Değişikliği ile Mücadele” gibi kurs programlarının yaygınlaştırılması ve kursiyer katılımının artırılması	HBÖ Kurumları												
2.2. “Geri Dönüşüm ve Sıfır Atık Bilinci” kurs programının yaygınlaştırılması ve kursiyer katılımının sağlanması	HBÖ Kurumları												
Hedef 3. Görünürlüğün sağlanması ve yaygınlaştırma faaliyetlerinin etkin bir biçimde yürütülmesi													
3.1. Sıfır atık ve geri dönüşüm bilinci ile üretilen ürünlerin dijital kataloglarının yapılması ve resmi internet sitelerinde yayımlanması	HBÖ Kurumları												
3.2. Kurum bina girişinde atıkların doğada yok olma sürelerini gösteren panoların gerçek nesnelere kullanılarak hazırlanması	HBÖ Kurumları												
3.3. Geri dönüşüm ve sıfır atık ile ilgili iyi uygulamaların tanıtılması ve yaygınlaştırılmasına yönelik çalışmaların yürütülmesi	İl MEM												
Hedef 4. Kurumsal kapasitenin geliştirilmesi ve iş birliğinin sağlanması													
4.1. Her ilde en az bir hayat boyu öğrenme kurumuna geri dönüşüm malzemeleri ile oluşturulan kütüphane ve geri dönüşüm müzelerinin kazandırılması	İl MEM												
4.2. “Geri dönüşüm” ve “sıfır atık” kapsamında yapılacak çalışmalarda kamu kurum ve kuruluşları, belediyeler, meslek odaları ve üniversitelerle iş-birliğinin geliştirilmesi	İl MEM												

8. HEDEF GÖSTERGELERİ

Tablo 1. İl Genelinde Hedeflenen Faaliyetler (Bu kılavuz doğrultusunda yürütülecek olan eğitim ve farkındalık çalışmalarına ait hedefler, İl Millî Eğitim Müdürlükleri tarafından belirlenecek ve şubat ayı sonuna kadar hbo_sosyalkulturel@meb.gov.tr adresine gönderilecektir.)

Hedeflenen Gösterge	..... İLİ 2022 YILI HEDEFLERİ											
	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
<i>Geri dönüşüm, sıfır atık vb. kurslara katılması hedeflenen kursiyer sayısı</i>												
<i>Geri dönüşüm ve sıfır atık farkındalık etkinliklerine katılması hedeflenen katılımcı sayısı</i>												
<i>Düzenlenmesi hedeflenen geri dönüşüm ve sıfır atık farkındalık etkinlik (defile, sergi vb.) sayısı</i>												
<i>Oluşturulması hedeflenen geri dönüşüm müzesi sayısı</i>												
<i>Oluşturulması hedeflenen geri dönüşüm kütüphanesi sayısı</i>												

Tablo 2. İl Genelinde Uygulama Kapsamında Yapılması Hedeflenen Faaliyetlere ilişkin Yıl Sonu Raporu (İl MEM tarafından oluşturularak aralık ayı sonunda hbo_sosyalkulturel@meb.gov.tr gönderilecektir.)

..... İLİ YIL SONU FAALİYET RAPORU	
Gerçekleşen Göstergeler	Sayısı
<i>Geri dönüşüm ve sıfır atıkla ilişkin kurslara katılan kursiyer sayısı</i>	
<i>Geri dönüşüm ve sıfır atık farkındalık etkinliklerine katılan katılımcı sayısı</i>	
<i>Düzenlenen geri dönüşüm ve sıfır atık farkındalık etkinlik (defile, sergi vb.) sayısı</i>	
<i>Oluşturulan geri dönüşüm müze sayısı</i>	
<i>Oluşturulan geri dönüşüm kütüphanesi sayısı</i>	